DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 5 maj 2011 *

I de förenade målen C-230/09 och C-231/09,

angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, från Bundesfinanzhof (Tyskland), av den 31 mars 2009 som inkom till domstolen den 25 juni 2009, i målen

Hauptzollamt Koblenz (C-230/09)

mot

Kurt und Thomas Etling in GbR,

ytterligare deltagare i rättegången:

Bundesministerium der Finanzen,

och

* Rättegångsspråk: tyska.

Hauptzollamt Oldenburg (C-231/09)

mot

Theodor Aissen,

Hermann Rohaan,

ytterligare deltagare i rättegången:

Bundesministerium der Finanzen, meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Tizzano samt domarna A. Borg Barthet, M. Ilešič (referent), M. Safjan och M. Berger,

generaladvokat: J. Mazák,
justitiesekreterare: handläggaren B. Fülöp,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 11 maj 2010,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Hauptzollamt Koblenz, genom C. Busse, Regierungsdirektor,

— Kurt und Thomas Etling in GbR, genom G. Zulauf, Rechtsanwalt,

— Hauptzollamt Oldenburg, genom A. Kramer och W. Uhlig, Regierungsdirektoren,

— Theodor Aissen, genom A. Enninga, Rechtsanwalt,

— Hermann Rohaan, genom D. Schuhmacher, Rechtsanwalt,

— Europeiska kommissionen, genom G. von Rintelen och H. Tserepa-Lacombe, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 14 september 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets förordning (EG) nr 1788/2003 av den 29 september 2003 om införande av en avgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter (EUT L 270, s. 123), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 2217/2004 av den 22 december 2004 (EUT L 375, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1788/2003).

2 Respektive begäran har framställts i mål mellan Hauptzollamt Koblenz (huvudtullkontoret i Koblenz) och Kurt und Thomas Etling in GbR (mål C-230/09), och mellan Hauptzollamt Oldenburg (huvudtullkontoret i Oldenburg) och Theodor Aissen och Hermann Rohaan (mål C-231/09), angående dels bestämmandet av de referenskvantiteter på grundval av vilka mjölkbidraget fastställs, dels bestämmandet av underlaget för att fastställa andelen i omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftningen

Lagstiftningen avseende avgifter inom sektorn för mjölk

3 Till följd av en bestående obalans mellan utbud och efterfrågan inom sektorn för mjölk infördes år 1984 ett system för tilläggsavgifter – med utgångspunkt i principen att avgift ska betalas för de kvantiteter mjölk och/eller mjölkekvivalent som överstiger en referenskvantitet som ska fastställas närmare – i denna sektor, genom rådets förordning (EEG) nr 856/84 av den 31 mars 1984 om ändring av förordning (EEG) nr 804/68 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 90, s. 10; svensk specialutgåva, område 3, volym 17, s. 95).

4 Samma dag antog rådet förordning (EEG) nr 857/84 om allmänna tillämpningsföreskrifter för den avgift som avses i artikel 5c i förordning (EEG) nr 804/68 inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 90, s. 13).

5 Systemet med en tilläggsavgift har förlängts vid ett flertal tillfällen, bland annat genom rådets förordning (EEG) nr 3950/92 av den 28 december 1992 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 405, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 47, s. 159). Denna förordning har i sin tur ändrats flera gånger.

6 I syfte att förenkla och förtydliga ordningen, upphävdes den sistnämnda förordningen och ersattes av förordning nr 1788/2003, som i sin tur upphävdes och ersattes av

rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (”enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden”) (EUT L 299, s. 1), som trädde i kraft den 1 april 2008. Tvisterna i de nationella målen ska emellertid på grund av principen om tillämpning i tiden prövas mot bakgrund av förordning nr 1788/2003.

7 Skälen 5, 10 och 14 i förordning nr 1788/2003 hade följande lydelse:

”(5) Avgiften bör fastställas till en nivå som verkar avskräckande och bör betalas av medlemsstaterna så snart den nationella referenskvantiteten har överskridits. Avgiften bör av medlemsstaten fördelas på de producenter som har bidragit till överskridandet. Dessa producenter är betalningsskyldiga gentemot medlemsstaten avseende sina respektive bidrag till avgiften som skall erläggas endast av det skälet att de har överskridit sin tillgängliga kvantitet.

…

(10) ... Summan av de kvantiteter som medlemsstaterna tilldelat producenterna bör inte överstiga de nationella referenskvantiteterna. …

…

(14) I syfte att upprätthålla en relativt flexibel förvaltning av systemet bör medlemsstaterna ha tillåtelse att vid slutet av perioden omfördela oanvända referenskvantiteter, nationellt eller mellan uppköpare.”

8 Förordning nr 1788/2003 införde regler om fördelning av varje nationell referenskvantitet mellan producenter, i form av individuella referenskvantiteter.

9 Artikel 4 i denna förordning hade följande lydelse:

”Avgiften skall i enlighet med artiklarna 10 och 12 i sin helhet fördelas mellan de producenter som har bidragit till vart och ett av de överskridanden av de nationella referenskvantiteterna som avses i artikel 1.2.

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 10.3 och 12.1 skall producenterna vara betalningsskyldiga gentemot medlemsstaten avseende sina respektive bidrag till avgiften som skall erläggas, och som skall beräknas enligt kapitel 3, endast av det skälet att de har överskridit sin disponibla kvantitet eller sina disponibla kvantiteter.”

10 Artikel 5 i förordning nr 1788/2003 hade följande lydelse:

”I denna förordning avses med

…

i) nationella referenskvantiteter: den referenskvantitet som fastställs för varje medlemsstat i bilaga I.

j) individuella referenskvantiteter: producentens referenskvantitet den 1 april i en tolvmånadersperiod.

k) ”disponibla referenskvantiteter: producenternas disponibla referenskvantiteter den 31 mars under den tolvmånadersperiod för vilken avgiften har beräknats, med beaktande av alla tillfälliga överföringar, upplåtelser, omställningar och omfördelningar som föreskrivs i den här förordningen och som skett under denna tolvmånadersperiod.”

11 Artikel 6.5 i förordning nr 1788/2003 hade följande lydelse:

”De individuella referenserna skall när så krävs ändras för var och en av de aktuella tolvmånadersperioderna, så att summan av de individuella referenskvantiteterna avseende leveranser och de som avser direktförsäljning inte överstiger den motsvarande del av den nationella referenskvantiteten som justerats i enlighet med artikel 8, med hänsyn tagen till eventuella minskningar som gjorts för överföringar till den nationella reserven enligt artikel 14.”

12 I artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 föreskrevs en möjlighet att göra en omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser. Denna bestämmelse hade följande lydelse:

”I enlighet med medlemsstatens beslut skall producenternas bidrag till den avgift som skall betalas fastställas, efter eventuell omfördelning, i proportion till varje producents individuella referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna skall fastställa, av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser

a) antingen på nationell nivå, på grundval av det belopp med vilket varje enskild producents referenskvantitet överskridits,

b) eller först på uppköparnivå, och sedan, vid behov, på nationell nivå.”

13 I artiklarna 15–20 i förordning nr 1788/2003 fastställdes vissa villkor för när individuella referenskvantiteter kunde överföras.

14 I artikel 16.1 första stycket i denna förordning föreskrevs följande:

”I slutet av varje tolvmånadersperiod skall medlemsstaterna, för den berörda perioden, godkänna tillfällig överlåtelse av en del av den individuella referenskvantitet som den därtill berättigade producenten inte avser att utnyttja.”

15 Artikel 17.1 i förordning nr 1788/2003 hade följande lydelse:

”Individuella referenskvantiteter skall överföras tillsammans med jordbruksföretaget till de producenter som tar över det vid försäljning, utarrendering, faktiskt eller förtida arv eller vid annan överföring som har jämförbara rättsverkningar för producenterna, i enlighet med närmare bestämmelser som medlemsstaterna skall fastställa med hänsyn till de arealer som används för mjölkproduktion eller andra objektiva kriterier samt med beaktande av eventuella avtal mellan parterna. Den del av referenskvantiteten som eventuellt inte överförs med jordbruksföretaget skall överföras till den nationella reserven.”

16 Artikel 18.1 i förordning nr 1788/2003 hade följande lydelse:

”I syfte att slutföra omstruktureringen av mjölkproduktionen eller för att förbättra miljön och i enlighet med närmare bestämmelser som de skall fastställa med beaktande av parternas rättmätiga intressen, får medlemsstaterna

…

b) utifrån objektiva kriterier fastställa de villkor på vilka producenter i början av en tolvmånadersperiod av den behöriga myndigheten eller av ett av denna utsett organ, mot betalning, får erhålla en extratilldelning av sådana individuella referenskvantiteter som andra producenter i slutet av den föregående tolvmånadersperioden definitivt har frigjort mot en ersättning, i en eller flera årliga utbetalningar, vilken motsvarar ovannämnda betalning,

…

e) utifrån objektiva kriterier fastställa inom vilka regioner eller uppsamlingsområden det skall vara tillåtet med definitiv överföring av referenskvantiteter utan motsvarande överlåtelse av mark, i syfte att förbättra mjölkproduktionens struktur,

f) på ansökan av producenten hos den behöriga myndigheten eller hos av denna utsett organ och i syfte att förbättra mjölkproduktionens struktur på företagsnivå eller att möjliggöra en övergång till extensiv produktion, tillåta definitiv överföring av referenskvantiteter utan motsvarande överlåtelse av mark eller vice versa.”

Lagstiftningen avseende direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken

17 För att bland annat upprätthålla en rimlig levnadsstandard hos jordbruksbefolkningen inrättades det i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 av den 29 september 2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001 (EUT L 270, s. 1), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 118/2005 av den 26 januari 2005 (EUT L 24, s. 15) (nedan kallad förordning nr 1782/2003), ett system med samlat gårdsstöd och andra stödsystem om direktstöd, bland annat mjölkbidrag och ytterligare betalningar. Denna förordning upphävdes och ersattes av rådets förordning (EG) nr 73/2009 av den 19 januari 2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 247/2006 och (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003 (EUT L 30, s. 16). Tvisten i mål C-230/09 ska emellertid på grund av principen om tillämpning i tiden prövas mot bakgrund av förordning nr 1782/2003.

18 Det system som inrättats genom denna senare förordning grundades bland annat på principerna om övergång från produktionsstöd till producentstöd, genom införande av ett system för frikopplat inkomststöd till varje jordbruksföretag, liksom på kombinationen av flera befintliga direktstöd som en jordbrukare får från olika system i ett enda stöd, som fastställs på grundval av tidigare stödrättigheter, under en referensperiod.

19 I sista meningen i skäl 29 i den förordningen angavs att det samlade gårdsstödet skulle fastställas på gårdsnivå.

20 Artikel 62 i förordning nr 1782/2003 avsåg ett regionalt genomförande av systemet med samlat gårdsstöd. Denna artikel hade följande lydelse:

”… medlemsstaten [får] besluta att de belopp som är resultatet av mjölkbidrag och ytterligare betalningar enligt artiklarna 95 och 96 skall ingå helt eller delvis i systemet med samlat gårdsstöd med början 2005. Stödrättigheter enligt denna punkt skall ändras i enlighet härmed.

Referensbeloppen för dessa stöd skall vara lika med de belopp som skall beviljas enligt artiklarna 95 och 96, beräknat på den individuella referenskvantiteten för mjölk som finns tillgänglig i jordbruksföretaget den 31 mars det år då dessa stöd förs in, helt eller delvis, i systemet med samlat gårdsstöd.

…”

21 Artikel 95 i förordning nr 1782/2003 hade följande lydelse:

”1. Under perioden 2004–2007 skall mjölkproducenterna vara berättigade till mjölkbidrag. Det skall beviljas per kalenderår, per jordbruksföretag och per ton individuell referenskvantitet som berättigar till bidrag och finns tillgänglig i jordbruksföretaget.

…

3. De individuella referenskvantiteter som tillfälligt har upplåtits enligt artikel 6 i [förordning nr 3950/92] eller artikel 16 i [förordning nr 1788/2003] den 31 mars det berörda kalenderåret skall anses finnas tillgängliga i det jordbruksföretag till vilket upplåtelsen har gjorts för det kalenderåret.

…”

De nationella bestämmelserna

22 14 § stycke 1 i den tyska förordningen om genomförande av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna om avgifter på mjölk (Verordnung zur Durchführung der EG Milchabgabenregelung (Milchabgabenverordnung) av den 9 augusti 2004 (BGBl I, s. 2143) (nedan kallad MilchAbgV), hade följande lydelse:

”Uppköparen kan tilldela andra mjölkproducenter, vilkas leveranser har överskridit den tilldelade referenskvantiteten för leverans (överleveranser) sådana referenskvantiteter för leverans, som inte har utnyttjats under respektive tolvmånadersperiod (underleveranser). Denna tilldelning av icke utnyttjade referenskvantiteter för leverans till producenter som överlevererat sker enligt följande beräkningsformel:

Summan av underskridna referenskvantiteter för leverans x referenskvantitet för leveranser av den producent som överlevererat

---

Summan av referenskvantiteterna för leveranser av de producenter som överlevererat.

…”

23 I enlighet med 2 § stycke 1 i den tyska lagen om genomförande av systemet med samlat gårdsstöd (Gesetz zur Durchführung der einheitlichen Betriebsprämie (Betriebsprämiendurchführungsgesetz) av den 26 juli 2004, BGBl. I, s. 1868), genomförde Förbundsrepubliken Tyskland systemet med samlat gårdsstöd på regional nivå den 1 januari 2005.

24 6 § i den tyska förordningen om genomförande av mjölkbidraget och ytterligare betalningar (Verordnung über die Durchführung der Milchprämie und der Ergänzungszahlung zur Milchprämie (Milchprämienverordnung)) av den 18 februari 2004 (BGBl. I, s. 267) (nedan kallad MilchPrämV) blev tillämplig på beräkningen av det samlade gårdsstödet enligt 34 § stycke 1 i den tyska förordningen om det integrerade systemet för administration och kontroll (Verordnung über die Durchführung von Stützungsregelungen und gemeinsamen Regeln für Direktzahlungen nach der Verordnung (EG) Nr. 1782/2003 im Rahmen des Integrierten Verwaltungs- und Kontrollsystems sowie zur Änderung der Kartoffelstärkeprämienverordnung (InVeKoS-Verordnung)) av den 3 december 2004 (BGBl. I, s. 3194).

25 Artikel 6 i MilchPrämV hade följande lydelse:

”1. Den referenskvantitet som är avgörande för beviljande av mjölkbidrag och ytterligare betalningar och som mjölkproducenten förfogar över den 31 mars det år ansökan ingavs, ska …, när fråga är om referenskvantiteter för leverans till uppköpare som avses i stycke 2 punkt 2, intygas av den behöriga tullmyndigheten (huvudtullkontoret) (intyg om referenskvantitet).

2. Intyget som fastställer referenskvantiteten ska även innehålla uppgifter om

1) mjölkkvantiteter och mjölkekvivalenter som faktiskt levererats eller sålts av mjölkproducenten under den tolvmånadersperiod som slutar den 31 mars det år ansökan gjordes …

…”

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

Mål C-231/09

26 Begäran om förhandsavgörande i mål C-231/09 avser två förfaranden som pågår vid den hänskjutande domstolen, ett inlett av Theodor Aissen och ett inlett av Hermann

Rohaan, båda två mjölkproducenter som gjort leveranser under tolvmånadersperioden 2004/2005. Var och en av dem har under denna period övertagit ett mjölkproducerande jordbruksföretag till vilket var knutet en referenskvantitet som överförts tillsammans med respektive jordbruksföretag men som till viss del redan hade utnyttjats för denna period av den tidigare producenten.

27 Theodor Aissen och Hermann Rohaan begärde att de behöriga myndigheterna skulle utfärda intyg om att hela den förre producentens referenskvantitet hade överförts till dem. Myndigheten utfärdade ett sådant intyg till var och en av dem med anmärkningen att mejeriet, för det fall att det görs vidare överföringar under tolvmånadersperioden, ska meddela den nya producenten hur stor referenskvantitet som återstår att leverera, med beaktande av den referenskvantitet som redan levererats av den förre producenten under samma period.

28 På grundval av dessa intyg och uppgifter från det berörda mejeriet räknade Hauptzollamt Oldenburg om den referenskvantitet som skulle tillfalla Theodor Aissen och Hermann Rohaan, och tilldelade dem för tolvmånadersperioden 2004/2005 endast den del av den överförda referenskvantiteten för vilken den förre producenten inte hade levererat mjölk, medan den andra delen överläts på den förre producenten för denna period.

29 Eftersom både Theodor Aissen och Hermann Rohaan hade överskridit sina respektive referenskvantiteter för leveranser, fastställde Hauptzollamt Oldenburg respektive producents bidrag till avgiften.

30 I samband med att Hauptzollamt Oldenburg fastställde avgiften gjorde den en omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser, i enlighet med artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003. I samband med omfördelningen, såväl för Theodor Aissen som för Hermann Rohaan, beaktades inte den

del av referenskvantiteten för jordbruksföretaget som övertagits under den aktuella perioden som redan utnyttjats av den förre producenten.

31 Theodor Aissen och Hermann Rohaan överklagade var för sig de för dem aktuella besluten om att fastställa bidraget till avgiften.

32 Finanzgericht Hamburg (finansdomstolen i Hamburg) biföll överklagandena. Den motiverade detta med att det är den totala referenskvantiteten för det övertagna jordbruksföretaget som ska beaktas, till förmån för en ny producent, i samband med omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser, och inte den förre producentens mjölkleveranser.

33 Hauptzollamt Oldenburg överklagade detta avgörande till Bundesfinanzhof (den federala skattedomstolen).

34 Enligt Bundesfinanzhof följer det av artikel 5 k i förordning nr 1788/2003 att tillfälliga överföringar, upplåtelser, omställningar och omfördelningar som skett under en tolvmånadersperiod ska beaktas när man efter utgången av denna period undersöker om producenten har levererat mer mjölk än vad han hade rätt att göra utan att omfattas av avgiften. Denna rätt är konsumerad när den har utnyttjats. Överföring av en referenskvantitet som redan utnyttjats en gång kan alltså inte, oavsett det rättsliga sammanhang i vilket överföringen sker, återskapa rätten att leverera mjölk avgiftsfritt under den tolvmånadersperioden.

35 Enligt Bundesfinanzhof skulle referenskvantiteten emellertid kunna uppfattas som en abstrakt rättighet. I detta avseende föreskriver unionsrätten inte, för det fall att ett jordbruksföretag överlåts under loppet av en tolvmånadersperiod, att en andra referenskvantitet ska fastställas eller beräknas, utan hänsyn ska tas till en enda referenskvantitet, vilken emellertid kan utnyttjas av först en producent, sedan en annan, varvid denna senare enbart kan utnyttja den försåvitt den inte redan utnyttjats helt genom den förre producentens mjölkleveranser. Det verkar alltså inte som om referenskvantiteten måste delas upp enligt något slags metod mellan på varandra följande producenter.

36 I samband med omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten skulle det således vara tänkbart att, i ett fall där ett jordbruksföretag överlåts under loppet av en tolvmånadersperiod, beakta den totala individuella referenskvantitet som finns tillgänglig hos den nya producenten i slutet av denna period, även om denna producent aldrig haft odelad rätt att leverera denna kvantitet mjölk avgiftsfritt.

37 Mot bakgrund av bland annat risken för spekulativa överföringar som utförs enbart i syfte att få en bättre utgångspunkt i samband med omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten, utesluter Bundesfinanzhof emellertid inte att denna konceptuella åtskillnad mellan utnyttjandet av den individuella referenskvantiteten och beaktandet, inom ramen för omfördelningen, av denna referenskvantitet som ”disponibel referenskvantitet” i den mening som avses i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003, skulle kunna stå i strid med unionsrättens ordalydelse och andemening, inbegripet de grundläggande principerna om organisationen av mjölkmarknaden.

38 Det är mot denna bakgrund som Bundesfinanzhof beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Ska [unionsrätten], och i synnerhet artikel 5 k i [förordning nr 1788/2003], tolkas på så sätt att den referenskvantitet som tillkommer en producent som under en

löpande tolvmånadersperiod har tagit över en verksamhet från en annan producent inte inbegriper den kvantitet som den andra producenten redan har levererat under den aktuella tolvmånadersperioden och före verksamhetsövergången?

2) Utgör [unionsrätten] och dess principer angående den gemensamma marknaden för mjölk och mjölkprodukter hinder mot nationella bestämmelser enligt vilka en producent, som under en löpande tolvmånadersperiod har tagit över en verksamhet från en annan producent, har rätt att inom ramen för den i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 stadgade omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten mellan producenter som har överlevererat delta i omfördelningsförfarandet, även med den del av referenskvantiteten som den andra producenten redan har levererat?”

Mål C-230/09

39 Kurt und Thomas Etling in GbR är ett tyskt enskilt bolag som producerar mjölk. Under regleringsåret för mjölk 2004/2005 tilldelades detta bolag en referenskvantitet för leveranser om 553 678 kg, mot bakgrund bland annat av att det sedan år 2000 hade upplåtit 50 000 kg av sin referenskvantitet för leveranser. Upplåtelseavtalet hade sagts upp under februari 2005 med den följden att motsvarande referenskvantitet överförts till bolaget från och med den 1 mars 2005.

40 På begäran av bolaget utfärdade den behöriga jordbruksmyndigheten ett intyg om att en referenskvantitet för leveranser om 50 000 kg överförts till bolaget från och med den 1 mars 2005. I intyget fanns emellertid en anmärkning om att endast den ännu

outnyttjade delen av referenskvantiteten kunde användas under tolvmånadersperioden 2004/2005, varvid denna del skulle fastställas av mejeriet.

41 Den frånträdande nyttjanderättsinnehavaren hade innan upplåtelseavtalet upphörde redan levererat 50 000 kg mjölk under denna tolvmånadersperiod. På grundval av det ovannämnda intyget och uppgifter från mejeriet gjorde Hauptzollamt Koblenz, bland annat i syfte att fastställa den avgift som skulle betalas, en ny beräkning av den referenskvantitet för leveranser som tillkom Kurt und Thomas Etling in GbR och den referenskvantitet som tillföll ovannämnda nyttjanderättsinnehavare. I samband med denna beräkning fann myndigheten att referenskvantiteten tillfallit nämnda nyttjanderättsinnehavare och inte Kurt und Thomas Etling in GbR, eftersom den förre redan använt den överförda referenskvantiteten fullt ut.

42 I samband med beräkningen av mjölkbidraget utfärdade Hauptzollamt Koblenz ett intyg till bolaget, där den referenskvantitet som tidigare upplåtits inte hade beaktats, så att det endast var referenskvantiteten om 553 678 kg som hade angetts.

43 Eftersom Kurt und Thomas Etling in GbR:s begäran om omprövning av detta intyg inte föranlett någon förändring, överklagade bolaget till Finanzgericht Rheinland-Pfalz (finansdomstol i Rheinland-Pfalz). Denna domstol biföll överklagandet, med motiveringen att beviljandet av mjölkbidrag i enlighet med förordning nr 1782/2003, under sådana omständigheter som dem i det aktuella målet, inte påverkas av nyttjanderättsinnehavarens utförda leveranser.

44 Hauptzollamt Koblenz överklagade detta beslut till Bundesfinanzhof.

45 Bundesfinanzhof fann att det inom ramen för artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003 – enligt vilken beräkningen av mjölkbidraget görs på grundval av bland annat den individuella referenskvantitet som berättigar till detta bidrag och som finns tillgänglig i jordbruksföretaget – är möjligt att, för det fall en individuell referenskvantitet överförs under loppet av en tolvmånadersperiod, bevilja detta bidrag på grundval av den totala individuella referenskvantitet som i slutet av denna period finns tillgänglig hos mottagaren av den överförda referenskvantiteten, även om denna senare aldrig haft odelad rätt att leverera denna kvantitet mjölk avgiftsfritt.

46 Bundesfinanzhof utesluter emellertid inte att denna konceptuella åtskillnad mellan utnyttjandet av den individuella referenskvantiteten och beaktandet av denna referenskvantitet som ”disponibel referenskvantitet” i den mening som avses i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003 i samband med beräknandet av mjölkbidraget, skulle kunna stå i strid med unionsrättens ordalydelse och andemening, inbegripet de grundläggande principerna om organisationen av mjölkmarknaden.

47 Det är mot denna bakgrund som Bundesfinanzhof beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”Ska [unionsrätten], och i synnerhet artikel 5 k i [förordning nr 1788/2003], tolkas på så sätt att den referenskvantitet som tillhör en producent, under den tolvmånadersperiod under vilken en referenskvantitet har överförts till honom från en annan producent, inte omfattar den [del av] [den överförda referenskvantiteten] som denna andra producent redan har hunnit leverera under den aktuella tolvmånadersperioden?”

48 Domstolens ordförande har genom beslut av den 6 augusti 2009 förenat målen C-230/09 och C-231/09 vad gäller det skriftliga och det muntliga förfarandet samt domen.

Prövning av tolkningsfrågorna

Inledande synpunkter

49 I förordning nr 1788/2003 angavs olika fall av överföring, mellan producenter, av individuella referenskvantiteter eller delar av dessa. I detta avseende fann lagstiftaren att det var lämpligt att dels föreskriva undantag från principen enligt vilken den referenskvantitet som hör till ett jordbruksföretag överförs tillsammans med detta, dels upprätthålla mekanismerna för tillfälliga överföringar eller omfördelningar för att ge vissa producenter möjlighet att, inom gränserna för den nationella referenskvantiteten, utöka den mängd mjölk som under en viss tolvmånadersperiod kan säljas avgiftsfritt. En sådan mekanism är bland annat den som föreskrivs i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003, enligt vilken den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser kan omfördelas till producenter som under en tolvmånadersperiod har överskridit sina leveranser.

50 I artiklarna 17 och 18 i denna förordning fanns dessutom föreskrifter om överföringar av referenskvantiteter som, vare sig de skedde under denna period eller i början av den, vanligtvis påverkade referenskvantiteten för en producent efter utgången av nämnda period. Vad gäller dessa överföringar framgår det dels av den allmänna systematiken i förordning nr 1788/2003 och förordningens mål att återupprätta balansen mellan utbud och efterfrågan på mjölkmarknaden – en marknad som kännetecknas av strukturella överskott – genom att begränsa mjölkproduktionen, dels av den princip som angavs i skäl 10 och som genomfördes i artikel 6.5, enligt vilken summan av de kvantiteter som en medlemsstat tilldelat producenterna och de kvantiteter som denna stat tilldelat den nationella reserven inte bör överstiga de nationella referenskvantiteterna, att den individuella referenskvantitet som är föremål för

en sådan överföring endast kan utgöra grund för den övertagande producenten att under samma period sälja mjölk avgiftsfritt i den mån den förre innehavaren av referenskvantiteten inte redan har utnyttjat den.

Frågorna i mål C-231/09

51 Den hänskjutande domstolen har ställt sina frågor i mål C-231/09, vilka ska prövas gemensamt och först, för att få klarhet i på vilka villkor det är tillåtet att låta en producent som överlevererat delta i den omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser, som föreskrivs i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003, när denna producent, under den relevanta tolvmånadersperioden, har övertagit ett jordbruksföretag till vilket det hör en individuell referenskvantitet och i vilket den förre producenten under samma period redan har producerat och levererat mjölk.

52 Det ska inledningsvis påpekas att medlemsstaterna enligt artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 gavs möjlighet att välja om de ville göra en omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser till producenter som överskridit sina referenskvantiteter eller inte, innan de, enligt metoderna i punkterna a eller b i denna bestämmelse, fastställde dessa producenters bidrag till den avgift som skulle betalas för den relevanta tolvmånadersperioden.

53 Det ska inledningsvis påpekas att såväl omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser som fastställandet av producenternas bidrag till den avgift som ska betalas utgör två skilda handlingar som dock är

knutna till varandra, eftersom den första är en frivillig åtgärd som föregår den andra och som påverkar resultatet av densamma.

54 Det framgår dessutom av lydelsen i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 att de förfaranden som föreskrivs i punkt a eller punkt b i denna bestämmelse endast avser förfarandet för att fastställa producenternas bidrag till den avgift som ska betalas.

55 Av detta följer att kriteriet att referenskvantiteten har överskridits i artikel 10.3 a i förordning nr 1788/2003, till skillnad från vad Europeiska kommissionen har påstått, inte avser omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser.

56 I vilket fall som helst kan inte den disponibla referenskvantiteten, såsom den definieras i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003, vara ett användbart kriterium för denna omfördelning. Det framgår nämligen av denna definition att den disponibla kvantiteten fastställs med beaktande av bland annat ”tillfälliga … omfördelningar som föreskrivs i [denna förordning]”, till vilka omfördelningen enligt artikel 10.3 i nämnda förordning hör. Den disponibla referenskvantiteten som avses i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003 kan alltså endast fastställas efter denna omfördelning, i den mån som en sådan ens äger rum.

57 Däremot ska domstolen pröva om andra kriterier i artikel 10.3 kan tillämpas för det fall att en medlemsstat väljer att göra en sådan omfördelning.

58 I detta avseende har lagstiftaren, i den tyska, den franska, den portugisiska och den slovenska språkversionen av denna bestämmelse, använt följande formuleringar: ”Neuzuweisung …, die proportional zu den Referenzmengen der einzelnen Erzeuger oder nach objektiven, von den Mitgliedstaaten festzulegenden Kriterien erfolgt”

(omfördelning som sker i proportion till varje enskild producents referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa), ”après réallocation ou non, proportionnellement aux quantités de référence individuelles de chaque producteur ou selon des critères objectifs à fixer par les États membres, de la partie inutilisée de la quantité de référence nationale affectée aux livraisons” (antingen efter omfördelning eller inte, i proportion till varje producents individuella referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa, av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser), ”após eventual reatribuição – proporcionalmente às quantidades de referência individuais de cada produtor ou de acordo com critérios objectivos a definir pelos Estados-Membros – da parte não utilizada da quantidade de referência nacional afectada às entregas” (efter eventuell omfördelning – i proportion till varje producents individuella referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa – av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser) och ”porazdeljen ali ne, v sorazmerju z individualnimi referenčnimi količinami vsakega proizvajalca ali skladno z objektivnimi merili, ki jih določijo države članice” (omfördelad eller inte, i proportion till varje producents individuella referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa).

59 Det framgår emellertid av andra språkversioner av förordning nr 1788/2003, som till exempel den bulgariska, den engelska och den nederländska, att formuleringen ”i proportion till varje producents (individuella) referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna skall fastställa” i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 inte är knuten till en eventuell omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser, utan till fastställandet av producenternas bidrag till den avgift som ska betalas.

60 Enligt fast rättspraxis kan för det första den formulering som använts i en av språkversionerna av en unionsrättslig bestämmelse inte ensam ligga till grund för tolkningen av denna bestämmelse eller i detta hänseende tillmätas större betydelse än övriga språkversioner (se, bland annat, dom av den 3 april 2008 i mål C-187/07, Endendijk, REG 2008, s. I-2115, punkt 23, och av den 9 oktober 2008 i mål C-239/07, Sabatauskas

m.fl., REG 2008, s. I-7523, punkt 38). För det andra ska de olika språkversionerna av en av Europeiska unionens bestämmelser ges en enhetlig tolkning. För det fall de skiljer sig åt är det därför nödvändigt att bestämmelsen i fråga tolkas i enlighet med den allmänna systematiken i och syftet med den lagstiftning som bestämmelsen är en del av (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Endendijk, punkt 24, och dom av den 29 april 2010 i mål C-340/08, M m.fl., REU 2010, s. I-3913, punkt 44).

61 I detta avseende konstaterar domstolen för det första att lagstiftaren, såsom framgår av skäl 14 i förordning nr 1788/2003, velat upprätthålla en relativt flexibel förvaltning av avgiftssystemet inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter genom att ge medlemsstaterna tillåtelse att vid slutet av perioden omfördela oanvända referenskvantiteter.

62 Det verkar dock inte som om denna möjlighet var en nymodighet jämfört med de system som fanns tidigare, eller att lagstiftaren genom detta system gjort någon nämnvärd ändring på denna punkt.

63 I sjunde skälet i förordning nr 3950/92, som ersattes av förordning nr 1788/2003, angavs följande: ”För att förvaltningen av systemet skall förbli tillräckligt flexibel bör det vara möjligt att jämna ut individuella överskott genom att fördela dem på samtliga individuella referenskvantiteter av samma slag inom en medlemsstats territorium.” Det är mot denna bakgrund som det i artikel 2.1 andra stycket i förordning nr 3950/92, som var föregångare till artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003, föreskrevs följande: ”Sedan de outnyttjade referenskvantiteterna eventuellt har omfördelats skall, i enlighet med medlemsstatens beslut, producenternas andel av den avgift som skall betalas fastställas antingen på uppköparnivå, på grundval av det överskott som återstår sedan de outnyttjade referenskvantiteterna har fördelats i proportion till varje producents

referenskvantiteter, eller på nationell nivå, på grundval av överskottet i proportion till varje enskild producents referenskvantitet.”

64 Det följer tydligt av samtliga språkversioner av denna senare bestämmelse att det är fördelningen av outnyttjade referenskvantiteter, det vill säga omfördelningen av dessa referenskvantiteter, som skulle ske ”i proportion till varje producents referenskvantiteter” och att producenternas andel av den avgift som skulle betalas fastställdes på grundval av överskottet i proportion till varje enskild producents referenskvantitet.

65 För det andra ska det konstateras att om artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 ska tolkas på så sätt att formuleringen ”i proportion till varje producents (individuella) referenskvantitet eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna skall fastställa” avsåg fastställandet av producenternas bidrag till den avgift som ska betalas, skulle kriterierna i denna formulering läggas till dem i punkt a i denna bestämmelse, närmare bestämt ”på grundval av det belopp med vilket varje enskild producents referenskvantitet överskridits”, vilket minst sagt skulle komplicera tillämpningen av avgiftssystemet onödigt mycket.

66 Av det anförda följer att kriterierna i nämnda formulering avser omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser.

67 Vad gäller räckvidden av dessa kriterier påpekar domstolen att man i den tyska språkversionen av artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 använde uttrycket ”Referenzmengen” (referenskvantiteter).

68 Såsom följer av punkt 60 i denna dom kan den formulering som använts i en av språkversionerna av en unionsrättslig bestämmelse inte ensam ligga till grund för tolkningen av denna bestämmelse.

69 Det ska här konstateras att samtliga språkversioner av artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 utom den tyska använt ”individuella referenskvantiteter”, som dessutom i artikel 5 j i förordning nr 1788/2003 definieras som ”producentens referenskvantitet den 1 april i en tolvmånadersperiod”.

70 I likhet med vad Hauptzollamt Koblenz och Hauptzollamt Oldenburg har gjort gällande ska artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 under dessa omständigheter tolkas på så sätt att omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser ska ske i proportion till den individuella referenskvantiteten för varje producent som har överlevererat, närmare bestämt den referenskvantitet som fastställts den 1 april i den relevanta tolvmånadersperioden, eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa.

71 I detta avseende ankommer det på den hänskjutande domstolen att avgöra huruvida Förbundsrepubliken Tyskland, genom att anta 14 § stycke 1 MilchAbgV, har velat utnyttja möjligheten i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003, att genomföra denna omfördelning i proportion till den individuella referenskvantiteten för varje producent som överlevererat eller, om denna medlemsstat velat utnyttja möjligheten, som också ges i denna bestämmelse, att fastställa andra objektiva kriterier för denna omfördelning, för att på så sätt ge en producent, som under den relevanta tolvmånadersperioden har övertagit en referenskvantitet för vilken mjölk redan producerats och levererats för denna period av den producent som tidigare förfogade över denna kvantitet, möjlighet att delta i denna omfördelning genom att inräkna en del eller hela denna referenskvantitet.

72 För det fall att Förbundsrepubliken Tyskland valt den första lösningen ska det konstateras att begreppet ”individuella referenskvantiteter” i den mening som avses i artikel 5 j i förordning nr 1788/2003, i den del den avser den tidpunkt då den relevanta tolvmånadersperioden inleds, i vilket fall som helst inte tillåter att referenskvantiteter som överförts under denna period beaktas.

73 För det fall att Förbundsrepubliken Tyskland valt den andra lösningen ska det konstateras att unionslagstiftaren gav medlemsstaterna ett ganska stort utrymme för skönsmässig bedömning genom att föreskriva en möjlighet för dem att fastställa andra objektiva kriterier för omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser än kriteriet avseende individuella referenskvantiteter. Medlemsstaterna hade dock inte rätt att fastställa vilka kriterier som helst i detta avseende.

74 När medlemsstaterna vidtar åtgärder för tillämpning av unionsbestämmelser är de nämligen skyldiga att följa de allmänna unionsrättsliga principerna när de utövar sin befogenhet att företa en skönsmässig bedömning (se, för ett motsvarande synsätt, bland annat dom av den 20 juni 2002 i mål C-313/99, Mulligan m.fl., REG 2002, s. I-5719, punkt 35, och av den 25 mars 2004 i mål C-495/00, Azienda Agricola Giorgio, Giovanni och Luciano Visentin m.fl., REG 2004, s. I-2993, punkt 40), bland annat rättssäkerhetsprincipen, principen om skydd för berättigade förväntningar, proportionalitetsprincipen och icke-diskrimineringsprincipen. Sådana åtgärder måste därtill respektera de grundläggande rättigheterna, såsom äganderätten (se, för ett motsvarande synsätt, domen i det ovannämnda målet Mulligan m.fl., punkt 36).

75 Eftersom en sådan nationell bestämmelse som den som är i fråga vid den hänskjutande domstolen rör området för den gemensamma jordbrukspolitiken, kan en sådan bestämmelse inte fastslås eller tillämpas på ett sätt som äventyrar de syften som eftersträvas genom denna politik och, i synnerhet, de som åsyftas genom den

gemensamma organisationen av marknaden för mjölk (se, för ett motsvarande synsätt, domen i det ovannämnda målet Mulligan m.fl., punkt 33). I detta sammanhang erinrar domstolen bland annat om de principer för hur systemet med tilläggsavgifter ska fungera som fastlagts i förordning nr 1788/2003, inbegripet de principer som avser överföring av referenskvantiteter.

76 Den princip som omnämns i punkt 50 i förevarande dom, att summan av de kvantiteter som en medlemsstat tilldelat producenterna och de kvantiteter som denna stat tilldelat den nationella reserven inte bör överstiga de nationella referenskvantiteterna, påverkar visserligen rätten för en producent som övertagit en individuell referenskvantitet som redan utnyttjats helt eller delvis, att leverera mjölk avgiftsfritt. Denna princip kan emellertid inte påverka omfördelningen enligt artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003. Eftersom denna omfördelning enbart sker i syfte att ge medlemsstaterna möjlighet att i slutet av en tolvmånadersperiod, mellan de producenter som överlevererat, fördela den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser, påverkar den inte storleken på denna outnyttjade del och kan således inte påverka överensstämmelsen mellan summan av de individuella referenskvantiteterna och de referenskvantiteter som den berörda medlemsstaten tilldelat den nationella reserven, å ena sidan, och den nationella referenskvantiteten å andra sidan.

77 Inom ramen för genomförandet av möjligheten att fastställa ”objektiva kriterier” enligt artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003, hade medlemsstaterna följaktligen rätt att tillåta dessa producenter, när de övertagit en referenskvantitet för vilken mjölk redan levererats för denna period av den producent som tidigare förfogade över referenskvantiteten, att delta i nämnda omfördelning genom att inräkna en del eller hela denna referenskvantitet, under förutsättning att denna reglering iakttar övriga tvingande krav som nämns i punkterna 74 och 75 i denna dom.

78 Medlemsstaterna var emellertid skyldiga att se till att sådana bestämmelser reglerades på så sätt att de inte gav utrymme för överföringar som, trots att de villkor som uppställs i förordning nr 1788/2003 formellt sett var uppfyllda, hade som enda syfte att ge vissa producenter som överlevererat möjlighet att få en bättre utgångspunkt i samband med omfördelningen av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser. Det följer nämligen av domstolens praxis att tillämpningen av unionens förordningar inte kan utsträckas till att omfatta sådana förfaranden från näringsidkares sida som utgör missbruk av rättigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 maj 1996 i mål C-206/94, Paletta, REG 1996, s. I-2357, punkt 24 och där angiven rättspraxis, och av den 14 december 2000 i mål C-110/99, Emsland-Stärke, REG 2000, s. I-11569, punkt 51).

79 Av det anförda följer att de frågor som ställts i samband med mål C-231/09 ska besvaras enligt följande:

— Artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 ska tolkas på så sätt att en omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser ska ske i proportion till den individuella referenskvantiteten för varje producent som har överlevererat, närmare bestämt den referenskvantitet som fastställts den 1 april i den relevanta tolvmånadersperioden, eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa. Begreppet individuella referenskvantiteter i denna bestämmelse tillåter inte att referenskvantiteter som överförts under denna period beaktas.

— I en nationell lagstiftning, genom vilken möjligheten i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003 att fastställa objektiva kriterier för omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser genomförs, ska bland annat de allmänna principerna i unionsrätten och de mål som eftersträvas med den gemensamma jordbrukspolitiken iakttas, i synnerhet de mål som eftersträvas med den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter.

— Dessa mål utgör inte hinder för en nationell lagstiftning som antagits inom ramen för genomförandet av denna möjlighet och som tillåter producenter som överlevererat, och som i enlighet med bestämmelserna i förordning nr 1788/2003 och under den relevanta tolvmånadersperioden övertagit en individuell referenskvantitet för vilken mjölk redan levererats för denna period av den producent som tidigare förfogade över denna kvantitet, att delta i denna omfördelning genom att inräkna en del eller hela denna referenskvantitet. Medlemsstaterna var emellertid skyldiga att se till att sådana bestämmelser inte gav utrymme för överföringar som, trots att de villkor som uppställs i denna förordning formellt sett var uppfyllda, hade som enda syfte att ge vissa producenter som överlevererat möjlighet att få en bättre utgångspunkt i samband med denna omfördelning.

Frågan i mål C-230/09

80 Det framgår av beslutet om hänskjutande i mål C-230/09 att tvisten i det målet rör bestämmandet av den referenskvantitet som utgör grund för fastställandet av beloppet för det mjölkbidrag som Kurt und Thomas Etling in GbR var berättigade till. I detta avseende har den hänskjutande domstolen enbart frågat efter tolkningen av artikel 5 k i förordning nr 1788/2003, eftersom denna domstol anser att artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003, som reglerade beräkningen av detta bidrag vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet, hänvisade till nämnda artikel 5 k vad gällde denna beräkning.

81 Den hänskjutande domstolens fråga ska förstås så, att denna domstol vill få klarhet i huruvida uttrycket ”individuell referenskvantitet som berättigar till bidrag och finns tillgänglig i jordbruksföretaget” i artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003, ska tolkas på så sätt att det även inbegriper en referenskvantitet som en producent övertagit under

den relevanta tolvmånadersperioden och som redan utnyttjats av den tidigare innehavaren under samma tolvmånadersperiod.

82 Domstolen ska inledningsvis pröva om artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003 verkligen hänvisade till begreppet ”disponibla referenskvantiteter” såsom detta definierades i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003.

83 Såsom har påpekats såväl av kommissionen i dess skrivelser som av generaladvokaten i punkterna 19 och 20 i hans förslag till avgörande, användes i artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003 inte det exakta uttrycket ”disponibla referenskvantiteter” såsom detta definierades i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003. Med hänsyn till att denna artikel 95.1 använde uttrycket ”individuell referenskvantitet” hade användningen av delen ”finns tillgänglig i jordbruksföretaget” icke desto mindre varit överflödig om lagstiftaren avsett begreppet ”individuella referenskvantiteter” i den mening som avses i artikel 5 j i förordning nr 1788/2003.

84 Det framgår dessutom av artikel 95.3 i förordning nr 1782/2003 att de individuella referenskvantiteter som tillfälligt har upplåtits enligt artikel 16 i förordning nr 1788/2003 den 31 mars ska anses finnas tillgängliga i det jordbruksföretag till vilket upplåtelsen har gjorts för det kalenderåret. Det är således vid denna tidpunkt som en för mjölkbidrag berättigad producents situation ska bedömas vad gäller beräkningen av bidraget.

85 Enligt lydelsen i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003 är det emellertid de ”disponibla referenskvantiteterna” som ska fastställas mot bakgrund av denna tidpunkt.

86 I detta sammanhang konstaterar domstolen att lagstiftaren i artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003 faktiskt avsett begreppet ”disponibla referenskvantiteter” såsom detta definieras i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003.

87 Domstolen ska vidare pröva huruvida detta begrepp även inbegriper en referenskvantitet som en producent övertagit under den relevanta tolvmånadersperioden och som den tidigare innehavaren redan utnyttjat under samma period.

88 Begreppet ”disponibla referenskvantiteter” definieras i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003 som ”producenternas disponibla referenskvantiteter den 31 mars under den tolvmånadersperiod för vilken avgiften har beräknats, med beaktande av alla tillfälliga överföringar, upplåtelser, omställningar och omfördelningar som föreskrivs i den här förordningen och som skett under denna tolvmånadersperiod”. Begreppet utgör alltså en särskild del i denna förordnings systematik och kan således inte bedömas utanför detta sammanhang.

89 Det följer nämligen av lydelsen i skäl 5 och artiklarna 4 andra stycket och 10.3 a i förordning nr 1788/2003 att denna referenskvantitet endast tjänar som underlag för att fastställa producenternas eventuella överleveranser och således den avgift som ska erläggas, eftersom begreppet ”disponibla referenskvantiteter” inte används någon annanstans i denna förordning.

90 Om således en individuell referenskvantitet eller endast en del av denna, i händelse av överföring, kunde utnyttjas av en producent för att leverera avgiftsfritt under en tolvmånadersperiod och sedan utnyttjas av den producent till vilken denna referenskvantitet överförts, så att denna kvantitet inbegrips i den senare producentens disponibla referenskvantitet och således minskar dennes överleveranser i motsvarande

mån under samma period, skulle samma referenskvantitet utnyttjas två gånger under samma tolvmånadersperiod, vilket skulle strida mot den i punkt 50 redovisade och i punkt 76 upprepade principen enligt vilken summan av de kvantiteter som medlemsstaterna tilldelat producenterna och de kvantiteter som dessa stater tilldelat den nationella reserven inte bör överstiga de nationella referenskvantiteterna.

91 Denna bedömning är också förenlig med systematiken i förordning nr 1782/2003, eftersom man härigenom undviker att två olika producenter beviljas mjölkbidrag för en och samma period på grundval av samma disponibla referenskvantiteter.

92 Begreppet disponibla referenskvantiteter ska således inte särskiljas från det sätt på vilket producenterna utnyttjar dessa referenskvantiteter och ska därför inte inbegripa en individuell referenskvantitet, eller ens en del av denna, som överförts och som redan utnyttjats av en annan producent för samma tolvmånadersperiod.

93 Av det anförda följer således att den fråga som ställts i mål C-230/09 ska besvaras enligt följande: Begreppet ”individuell referenskvantitet som berättigar till bidrag och finns tillgänglig i jordbruksföretaget” i artikel 95.1 i förordning nr 1782/2003, som motsvarar begreppet ”disponibla referenskvantiteter” i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003, ska, i ett fall där en producent under den relevanta tolvmånadersperioden övertagit en referenskvantitet för vilken mjölk redan levererats av upplåtaren under samma period, tolkas på så sätt att detta begrepp försåvitt gäller mottagaren inte inbegriper den del av den överförda referenskvantiteten för vilken upplåtaren redan levererat mjölk avgiftsfritt.

Rättegångskostnader

94 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) **Artikel 10.3 i rådets förordning (EG) nr 1788/2003 av den 29 september 2003 om införande av en avgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 2217/2004 av den 22 december 2004, ska tolkas på så sätt att en omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser ska ske i proportion till den individuella referenskvantiteten för varje producent som har överlevererat, närmare bestämt den referenskvantitet som fastställts den 1 april i den relevanta tolvmånadersperioden, eller enligt objektiva kriterier som medlemsstaterna ska fastställa. Begreppet individuella referenskvantiteter i denna bestämmelse tillåter inte att referenskvantiteter som överförts under denna period beaktas.**

2) **I en nationell lagstiftning, genom vilken möjligheten i artikel 10.3 i förordning nr 1788/2003, i dess lydelse enligt förordning nr 2217/2004, att fastställa objektiva kriterier för omfördelning av den outnyttjade delen av den nationella referenskvantiteten för leveranser genomförs, ska bland annat de allmänna principerna i unionsrätten och de mål som eftersträvas med**

den gemensamma jordbrukspolitiken iakttas, i synnerhet de mål som eftersträvas med den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter.

3) Dessa mål utgör inte hinder för en nationell lagstiftning som antagits inom ramen för genomförandet av denna möjlighet och som tillåter producenter som överlevererat, och som i enlighet med bestämmelserna i förordning nr 1788/2003, i dess lydelse enligt förordning nr 2217/2004, och under den relevanta tolvmånadersperioden övertagit en individuell referenskvantitet för vilken mjölk redan levererats för denna period av den producent som tidigare förfogade över denna kvantitet, att delta i denna omfördelning genom att inräkna en del eller hela denna referenskvantitet. Medlemsstaterna var emellertid skyldiga att se till att sådana bestämmelser inte gav utrymme för överföringar som, trots att de villkor som uppställs i denna förordning formellt sett var uppfyllda, hade som enda syfte att ge vissa producenter som överlevererat möjlighet att få en bättre utgångspunkt i samband med denna omfördelning.

4) Begreppet ”individuell referenskvantitet som berättigar till bidrag och finns tillgänglig i jordbruksföretaget” i artikel 95.1 i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 av den 29 september 2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 118/2005 av den 26 januari 2005, som motsvarar begreppet ”disponibla referenskvantiteter” i artikel 5 k i förordning nr 1788/2003, i dess lydelse enligt förordning

nr 2217/2004, ska tolkas på så sätt att detta begrepp, i ett fall där en producent under den relevanta tolvmånadersperioden övertagit en referenskvantitet för vilken mjölk redan levererats av upplåtaren under samma period, försåvitt gäller mottagaren, inte inbegriper den del av den överförda referenskvantiteten för vilken upplåtaren redan levererat mjölk avgiftsfritt.

Underskrifter